

Bruksela, 24 czerwca 2024 r.
(OR. en)

11287/24

FISC 140
ECOFIN 731

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Rada Europejska
Nr poprz. dok.:	10594/24
Dotyczy:	Sprawozdanie dla Rady Europejskiej dotyczące kwestii podatkowych, przygotowane przez Radę Ecofin

Delegacje otrzymują w załączeniu sprawozdanie dla Rady Europejskiej dotyczące kwestii podatkowych, przygotowane przez Radę Ecofin, które zostało zatwierdzone przez Radę (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) 21 czerwca 2024 r.

SPRAWOZDANIE DLA RADY EUROPEJSKIEJ DOTYCZĄCE KWESTII PODATKOWYCH, PRZYGOTOWANE PRZEZ RADĘ ECOFIN

A. WPROWADZENIE

1. Niniejsze sprawozdanie Rady przedstawia przegląd postępów poczynionych w Radzie w trakcie prezydencji belgijskiej; w ogólnych zarysach przedstawia także aktualną sytuację dotyczącą najważniejszych dossier, które są przedmiotem negocjacji w dziedzinie opodatkowania. Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie dyskusji prowadzonych na forum Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (wysoki szczebel) (HLWP) i poświęconych horyzontalnym kwestiom strategicznym z zakresu polityki podatkowej, zgodnie z mandatem tej grupy.
2. Niniejsze sprawozdanie odzwierciedla aktualny stan odnośnych prac Rady i dotyczy kwestii, o których wspomniano w różnych konkluzjach Rady Europejskiej od 2012 r.¹, w oświadczeniu członków Rady Europejskiej z 25 marca 2021 r.², w konkluzjach Rady w sprawie VAT przyjętych w 2012 r.³ i 2016 r.⁴, w konkluzjach Rady z 2017 r. pt. „Reagowanie na wyzwania związane z opodatkowaniem zysków z gospodarki cyfrowej”⁵, w konkluzjach Rady z 2020 r. w sprawie dalszego rozwoju współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania w UE⁶ oraz w konkluzjach Rady z 27 listopada 2020 r. w sprawie sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania w czasach odbudowy, w sprawie wyzwań podatkowych związanych z cyfryzacją oraz w sprawie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w UE i poza jej granicami⁷.

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (pkt 9 i 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (pkt 11), EUCO 10/20 (pkt A29 i 147) oraz EUCO 13/20.

² Dok. ST 18/21.

³ Dok. ST 9586/12.

⁴ Dok. ST 9494/16.

⁵ Dok. ST 15175/17.

⁶ Dok. ST 8482/20.

⁷ Dok. ST 13350/20.

3. Prezydencja belgijska kontynuowała prace nad kluczowymi dossier, w tym nad wnioskami wchodzącymi w skład pakietu „VAT w epoce cyfrowej”, wnioskiem w sprawie szybszego i bezpieczniejszego mechanizmu ulg w nadmiernym podatku u źródła (FASTER), zmianą dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, wnioskiem w ramach pakietu „Działalność gospodarcza w Europie: ramy opodatkowania dochodu” (BEFIT), wnioskiem dotyczącym cen transferowych, wnioskiem dotyczącym opodatkowania według siedziby głównej, aktualizacją unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, a także wnioskiem dotyczącym zapobiegania nadużywaniu przedsiębiorstw fasadowych do celów podatkowych. Aktywnie kontynuowała również prace związane z negocjacjami w sprawie współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych na podstawie dyskusji prowadzonych między państwami członkowskimi w UE.
4. Konkretniej, Rada:
- a) poczyniła znaczne postępy w zakresie pakietu „VAT w epoce cyfrowej”;
 - b) wypracowała ogólne podejście do dyrektywy Rady w sprawie szybszego i bezpieczniejszego mechanizmu ulg w nadmiernym podatku u źródła;
 - c) wypracowała wspólne stanowisko na pierwszą merytoryczną sesję komitetu ad hoc mającego sporządzić dokument określający zakres ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych o międzynarodowej współpracy podatkowej;
 - d) przyjęła do wiadomości kontynuowanie przez państwa członkowskie prac nad automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania między państwami członkowskimi a jurysdykcjami spoza UE;
 - e) upoważniła do podpisania umowy zmieniającej umowę pomiędzy UE a Norwegią o współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT;
 - f) przyjęła decyzję Rady w sprawie upoważnienia do podjęcia negocjacji dotyczących zmiany pięciu umów w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych w celu poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych;
 - g) poczyniła postępy w pracach nad zmianą dyrektywy w sprawie opodatkowania energii;

- h) kontynuowała dyskusje nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy Rady ustanawiającej przepisy mające na celu zapobieganie nadużywaniu przedsiębiorstw fasadowych do celów podatkowych; oraz
 - i) kontynuowała analizę wniosków dotyczących: dyrektywy Rady ustanawiającej system opodatkowania według siedziby głównej dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, dyrektywy Rady w sprawie cen transferowych oraz dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: ramy opodatkowania dochodu (BEFIT).
5. Grupa ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) kontynuowała też prace nad różnymi kwestiami wchodzącymi w zakres jej obecnego mandatu, w tym nad unijnym wykazem jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, jak określono w jej półrocznym sprawozdaniu⁸. Wspomniany unijny wykaz ostatnio został uaktualniony przez Radę 20 lutego 2024 r.⁹
6. Bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych tematów i dossier znajdują się poniżej.
- *Ogólna dyskusja na temat priorytetów na kolejny cykl legislacyjny*
7. HLWP przeprowadziła wstępną ogólną dyskusję na temat priorytetów kolejnego cyklu legislacyjnego UE w dziedzinie opodatkowania. Wiele delegacji przypomniało, odnosząc się do wielu z wyżej wymienionych konkluzji Rady, że należy skupić się przede wszystkim na celach, jakimi są zwalczanie unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania oraz uproszczenie i zapewnienie skuteczności opodatkowania, a tym samym ograniczenie obciążeń administracyjnych dla osób fizycznych, przedsiębiorstw i administracji podatkowych. W tym kontekście niektóre delegacje ze szczególnym zadowoleniem przyjęłyby inicjatywy mające na celu uporządkowanie istniejących przepisów i procedur administracyjnych UE. Podkreślono potrzebę utrzymania obciążeń administracyjnych na jak najniższym poziomie oraz pozostawienia państwom członkowskim wystarczającego czasu na transpozycję nowych przepisów. Państwa członkowskie przypomniały również o znaczeniu działań o charakterze nieustawodawczym w dziedzinie opodatkowania. Z zadowoleniem przyjęto aktywną i konstruktywną rolę, jaką odgrywa prezydencja w kontekście ONZ.

⁸ Dok. ST 11151/24.

⁹ Dz.U. C 2024/1804 z 26.2.2024, s. 1–4.

8. Jeżeli chodzi o opodatkowanie bezpośrednie, delegacje wyraziły zadowolenie z prac w Radzie, zwracając szczególną uwagę na przyjęte prawodawstwo UE i postępy w pracach międzyrządowych w obecnym cyklu legislacyjnym. Wiele delegacji zwróciło uwagę na ogromny nakład pracy i dostosowania informatyczne, które wiążą się z wdrażaniem i stosowaniem odnośnych przepisów, zwłaszcza dla organów podatkowych. Delegacje podkreśliły zatem, że należy skupić się na wdrażaniu przyjętego prawodawstwa. Niektóre delegacje opowiedziały się za zakończeniem w pierwszej kolejności prac nad obecnymi inicjatywami podatkowymi i zasugerowały, by w większym stopniu włączać państwa członkowskie w prace przed zainicjowaniem nowych dyrektyw podatkowych. Również w tym kontekście mile widziane byłyby działania, które uprościłyby administrację podatkową i przestrzeganie przepisów podatkowych (uporządkowanie przepisów podatkowych).
9. W odniesieniu do podatków akcyzowych wiele delegacji wyraziło ubolewanie, że nie przedstawiono jeszcze wielu oczekiwanych wniosków ustawodawczych. Na przykład nie został jeszcze przedstawiony zapowiadany wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany dyrektywy 2011/64/UE w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych, a kilka państw członkowskich powtórzyło apel o jego przedstawienie w trakcie nadchodzącej kadencji parlamentarnej¹⁰. Kilka delegacji przypomniało również o potrzebie zmiany dyrektywy 92/83/EWG w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych, a niektóre powtórzyły również apel o przedstawienie wniosku dotyczącego art. 32 dyrektywy 2020/262 ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego.
10. Jeżeli chodzi o podatki od wartości dodanej, wiele delegacji wyraziło ogólne zadowolenie z trwających prac, również w świetle konkluzji Rady z 2020 r. w sprawie sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania w czasach odbudowy, w sprawie wyzwań podatkowych związanych z cyfryzacją oraz w sprawie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w UE i poza jej granicami. Niektóre delegacje przypomniały o potrzebie wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących VAT w sektorze turystyki oraz w odniesieniu do usług finansowych, a inne z zadowoleniem przyjęły zbliżający się przegląd rozporządzenia (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej.

¹⁰ Zob. również konkluzje Rady w sprawie struktury i stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (dok. ST 8483/20).

B. PRZEPISY PODATKOWE UE

1) Opodatkowanie bezpośrednie

a) Szybszy i bezpieczniejszy mechanizm ulg w nadmiernym podatku u źródła (FASTER)

11. 16 czerwca 2023 r. Komisja opublikowała wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie szybszego i bezpieczniejszego mechanizmu ulg w nadmiernym podatku u źródła (FASTER)¹¹. Główny cel tego wniosku ustawodawczego jest dwojaki: wspieranie dobrego funkcjonowania unii rynków kapitałowych poprzez ułatwianie inwestycji transgranicznych oraz zapewnienie sprawiedliwego opodatkowania poprzez zapobieganie oszustwom i nadużyciom podatkowym w tym obszarze.
12. Celem tego wniosku jest, po pierwsze, wprowadzenie w całej UE bardziej efektywnych (i zharmonizowanych) procedur dotyczących transgranicznych ulg w podatkach u źródła, które państwa członkowskie pobierają od dochodów z tytułu posiadania papierów wartościowych w obrocie publicznym (dywidend od akcji i odsetek od obligacji). Obecnie procedury, które umożliwiają inwestorom niebędącym rezydentami korzystanie z ulg wynikających z umów podatkowych lub ulg krajowych, są często uciążliwe, kosztowne i długotrwałe, ponieważ różnią się one znacznie między państwami członkowskimi zarówno pod względem dokumentacji, którą muszą złożyć podatnicy, aby uzyskać ulgę w podatku u źródła, jak i pod względem poziomu cyfryzacji.
13. Po drugie, i jest to równie ważny aspekt, wniosek ma na celu przeciwdziałanie ryzyku uszczuplenia dochodów państw członkowskich. Procedury dotyczące ulg w podatku u źródła mogą być obciążone ryzykiem oszustw i nadużyć podatkowych, o czym świadczy szereg ujawnionych informacji (np. systemy mające na celu bezprawne zwiększenie kwoty zwrotu, do którego inwestor był faktycznie uprawniony (Cum/Cum) lub przypadki, w których złożono wiele wniosków o zwrot w odniesieniu do tej samej wypłaty (Cum/Ex)). Oszustwa podatkowe mogą mieć miejsce, ponieważ organy podatkowe nie dysponują dokładnymi informacjami, co jest spowodowane niskim poziomem przejrzystości w łańcuchu finansowym oraz brakiem informacji na temat obecności uzgodnień finansowych powiązanych z bazowymi papierami wartościowymi.

¹¹ Dok. ST 10820/23 + ADD 1–5.

14. Opinia Europejskiego Inspektora Ochrony Danych została wydana 8 sierpnia 2023 r.¹² Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie tego wniosku ustawodawczego 13 grudnia 2023 r.¹³ Opinia Parlamentu Europejskiego została wydana w dniu 28 lutego 2024 r.¹⁴
15. Analiza techniczna tego wniosku ustawodawczego i dyskusje z państwami członkowskimi na posiedzeniach Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (WPTQ) pokazały, że pierwotny tekst zaproponowany przez Komisję musi zostać skorygowany przed przedłożeniem go Radzie do zatwierdzenia. W związku z tym w trakcie prezydencji hiszpańskiej i belgijskiej do wniosku Komisji wprowadzono szereg zmian.
16. Nowa dyrektywa zawierałaby następujące główne elementy:
- (i) dwie przyspieszone procedury usprawniające obecne standardowe procedury ulg w podatku u źródła lub zwrotu tego podatku:
 - „procedura ulgi u źródła”, w ramach której mająca zastosowanie stawka podatku jest stosowana w dniu, w którym przypada data płatności dywidend lub odsetek;
 - „procedura szybkiego zwrotu”, w ramach której początkowo podatek u źródła jest odliczany w dniu, w którym przypada data płatności, ale zwrot nadmiernego podatku u źródła jest przyznawany w krótkim terminie;
 - (ii) wspólny unijny cyfrowy certyfikat rezydencji podatkowej, który musieliby stosować inwestorzy (podatnicy) w celu skorzystania z tych przyspieszonych procedur;
 - (iii) rejestr i znormalizowane obowiązki zgłaszania informacji dla pośredników finansowych. Rejestracja zapewniłaby, by tylko certyfikowani pośrednicy finansowi mogli występować z wnioskiem o ulgę w podatku u źródła w imieniu swoich klientów przy wykorzystaniu przyspieszonych procedur. Znormalizowane zgłaszanie informacji doprowadziłoby do harmonizacji głównych wymogów dotyczących zgodności w tej dziedzinie w całej UE i zapewniłoby dostęp organów podatkowych do podstawowych informacji umożliwiających sprawdzenie kwalifikowalności do ulgi w podatku u źródła, śledzenie odpowiednich płatności oraz unikanie potencjalnych nadużyć lub oszustw podatkowych.

¹² Dz.U. C 897 z 13.11.2023; dok. ST 12427/23.

¹³ Dz.U. C 1580 z 5.3.2024; dok. ST 8961/24.

¹⁴ P9_TA(2024)0102.

17. Jak zapowiedziano na posiedzeniu WPTQ (wysoki szczebel) 7 lutego 2024 r. prezydencja belgijska priorytetowo potraktowała prace nad tym dossier z myślą o wypracowaniu porozumienia w Radzie. Jak dotąd w trakcie prezydencji belgijskiej odbyło się sześć posiedzeń WPTQ (24 i 25 stycznia, 21 lutego, 15 marca i 16 kwietnia oraz 2 maja 2024 r. (wysoki szczebel)).
18. Na posiedzeniu 14 maja Rada (Ecofin) wypracowała podejście ogólne w sprawie tekstu projektu dyrektywy¹⁵ z myślą o przyjęciu dyrektywy, z zastrzeżeniem ponownej konsultacji z Parlamentem Europejskim i weryfikacji prawno-językowej.

b) Nadużywanie przedsiębiorstw fasadowych

19. 22 grudnia 2021 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy Rady ustanawiającej przepisy mające na celu zapobieganie nadużywaniu przedsiębiorstw fasadowych do celów podatkowych i zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE (wniosek „Unshell”)¹⁶.
20. Celem wniosku jest zapobieganie unikaniu opodatkowania i uchylaniu się od opodatkowania przez podmioty niemające minimalnego substratu majątkowo-osobowego oraz poprawa właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wniosek ma na celu zwalczanie nadużywania przedsiębiorstw fasadowych do niewłaściwych celów podatkowych oraz zapewnienie, by przedsiębiorstwa fasadowe w UE, które nie prowadzą działalności gospodarczej lub prowadzą minimalną działalność gospodarczą, nie mogły odnosić korzyści podatkowych.
21. Techniczna analiza wniosku rozpoczęła się w pierwszej połowie 2022 r., delegacje przeprowadziły dyskusje na podstawie tekstów kompromisowych i not informacyjnych przygotowanych przez kolejne prezydencje¹⁷. Do najszerzej omawianych kwestii należały: skutki podatkowe, powiązania z krajowymi przepisami dotyczącymi zwalczania nadużyć, podmioty wyłączone, minimalny substrat majątkowo-osobowy, obalenie domniemania i zmniejszenie obciążeń administracyjnych, certyfikat rezydencji podatkowej i wymiana informacji. HLWP przedstawiła wytyczne dotyczące dalszych prac nad nierozstrzygniętymi kwestiami. Zasadniczo większość delegacji poparła cele wniosku, ale była zdania, że zanim możliwe będzie osiągnięcie porozumienia, konieczne są dalsze istotne prace techniczne.

¹⁵ Dok. ST 9925/24.

¹⁶ Dok. ST 15296/21.

¹⁷ Zob. poprzednie sprawozdanie w dok. ST 16411/23.

22. Podczas prezydencji belgijskiej, na forum HLWP 11 czerwca 2024 r., przedstawiono możliwy dalszy kierunek działania. Konieczne będą dalsze dyskusje w celu znalezienia kompromisowych rozwiązań nierozstrzygniętych kwestii.

c) Dyrektywa w sprawie cen transferowych

23. 12 września 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie cen transferowych,¹⁸ którego głównym celem jest włączenie do prawa UE kluczowych zasad i przepisów dotyczących cen transferowych, uzgodnionych w ramach OECD.
24. Ten wniosek ustawodawczy Komisji „służy uproszczeniu przepisów podatkowych poprzez zwiększenie pewności podatkowej wśród przedsiębiorstw w UE, a tym samym zmniejszenie ryzyka występowania sporów sądowych i podwójnego opodatkowania oraz wysokich kosztów przestrzegania przepisów, a jednocześnie poprawę konkurencyjności i efektywności jednolitego rynku”¹⁹. Wniosek ten obejmuje następujące kluczowe aspekty:
- wprowadzenie zasady ceny rynkowej do prawa Unii;
 - harmonizację kluczowych przepisów dotyczących cen transferowych;
 - wyjaśnienie statusu i znaczenia wytycznych OECD w sprawie cen transferowych; oraz
 - umożliwienie ustanowienia w Unii wspólnych wiążących zasad regulujących konkretne kwestie dotyczące cen transferowych w ramach wytycznych OECD w sprawie cen transferowych.
25. Po pierwszej ogólnej dyskusji na temat wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie cen transferowych, która odbyła się 20 października 2023 r. podczas prezydencji hiszpańskiej, prezydencja belgijska zwołała trzy posiedzenia WPTQ poświęcone temu wnioskowi ustawodawczemu – 12 stycznia, 27 lutego i 22 kwietnia 2024 r.

¹⁸ Dok. ST 12954/23 + ADD1.

¹⁹ Zob. uzasadnienie wniosku Komisji w dok. ST 12954/23.

26. Wstępne dyskusje na temat wniosku Komisji wykazały, że państwa członkowskie zasadniczo popierają cele polegające na zwiększeniu pewności prawa w odniesieniu do stosowania zasady ceny rynkowej w UE, a także w odniesieniu do statusu wytycznych OECD w sprawie cen transferowych oraz dalszej wspólnej interpretacji tych wytycznych, które to cele Komisja zamierza osiągnąć w drodze przedmiotowego wniosku. Państwa członkowskie zgłosiły jednak szereg ogólnych zastrzeżeń co do włączenia przepisów dotyczących cen transferowych do dyrektywy, jak przewidziano we wniosku Komisji. Państwa członkowskie wyraziły również poważne obawy co do tekstu wniosku Komisji dotyczące ryzyka ewentualnego stworzenia podwójnego standardu w dziedzinie cen transferowych, a także co do utraty elastyczności, jaką obecnie dysponują w negocjowaniu i stosowaniu wytycznych OECD w sprawie cen transferowych.
27. Prezydencja belgijska dążyła do prowadzenia dyskusji w oparciu o najważniejsze spostrzeżenia i uwagi zgłoszone przez delegacje i zaprosiła państwa członkowskie do wymiany poglądów na następujące główne tematy:
- status wytycznych OECD w sprawie cen transferowych;
 - zakres, w jakim dyrektywa mogłaby mieć zastosowanie do transakcji transgranicznych w odniesieniu do podmiotów i organów podatkowych spoza UE;
 - dalsze dostosowanie wniosku Komisji do modelowej konwencji podatkowej OECD;
 - funkcjonowanie proponowanych przepisów dotyczących cen transferowych dla stałych zakładów i przedsiębiorstw powiązanych, w tym możliwe dalsze działania w odniesieniu do definicji przedsiębiorstw powiązanych;
 - możliwy zakres przepisów proceduralnych dotyczących cen transferowych, które mogłyby zostać zharmonizowane na szczeblu UE, oraz potencjalne zalety tych przepisów;
 - możliwość stworzenia platformy dyskusyjnej i koordynacyjnej między państwami członkowskimi na potrzeby kwestii dotyczących cen transferowych.

28. Jak dotąd dyskusje na forum WPTQ pokazały, że państwa członkowskie nie mogą poprzeć wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie cen transferowych w jego obecnej formie. Konieczne będą zatem dalsze prace w celu przygotowania podstaw do ewentualnych dalszych działań.
29. Należy zauważyć, że liczne państwa członkowskie wskazały, że przydatne może być ustanowienie „unijnej platformy cen transferowych” – nowego forum „prawa miękkiego”, takiego jak Wspólne Forum ds. Cen Transferowych (lub w pewnym stopniu podobnego do tego forum). Dyskusja ta może być kontynuowana, i gdyby państwa członkowskie chciały dalej zajmować się tą kwestią, kluczowymi aspektami dyskusji i decyzji byłyby ostatecznie: skład platformy (członkostwo) i jej struktura instytucjonalna, jej mandat (zakres, czas trwania, kompetencje, zakładane rezultaty), zarządzanie (funkcja przewodniczącego (wybieranego lub mianowanego), zasady głosowania i sekretariat), a także inne istotne aspekty merytoryczne lub proceduralne (takie jak publiczny dostęp do dokumentów).

d) Dyrektywa ustanawiająca system opodatkowania według siedziby głównej

30. 12 września 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy Rady ustanawiającej system opodatkowania według siedziby głównej dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw²⁰, którego celem jest uproszczenie przestrzegania – przez mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które zdecydują się prowadzić działalność transgraniczną w UE – przepisów dotyczących opodatkowania osób prawnych. Komisja zasadniczo proponuje, by MŚP ze stałym zakładem w innym państwie członkowskim („państwo członkowskie działalności”) [...], nadal stosowały znane im przepisy podatkowe („państwa członkowskiego pochodzenia”) oraz obliczały i zgłaszały organom podatkowym państwa członkowskiego pochodzenia podlegający opodatkowaniu wynik swoich stałych zakładów w innych państwach członkowskich („państwo członkowskie działalności”). Oczekuje się, że rozwiązanie to zmniejszy koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez przedsiębiorstwa, zachęci MŚP do transgranicznej ekspansji i przyczyni się do zapewnienia równych warunków udziału MŚP w rynku wewnętrznym.

²⁰ Dok. ST 12951/23 + ADD1–ADD5.

31. Po pierwszej ogólnej dyskusji na temat wniosku Komisji, która odbyła się 1 grudnia 2023 r. podczas prezydencji hiszpańskiej, prezydencja belgijska rozpoczęła bardziej szczegółową analizę na posiedzeniach WPTQ 9 kwietnia (art. 2–5 i 7–10 wniosku) i 29 maja 2024 r. (pozostałe artykuły, w szczególności przepisy dotyczące proceduralnych aspektów administrowania systemem opodatkowania siedziby głównej, czyli art. 6 i art. 11–14). Komisja przedstawiła również delegacjom podsumowanie ustaleń nieformalnej grupy ekspertów z kilku państw członkowskich, która przeanalizowała potencjalne wyzwania administracyjne dla organów podatkowych związane z niniejszym wnioskiem. Dyskusje te miały na celu uzyskanie kompleksowego obrazu kwestii technicznych i potencjalnych zalet wniosku.
32. Można odnotować, że wszystkie delegacje popierają ogólny cel, jakim jest ułatwienie prowadzenia działalności transgranicznej przez MŚP. Chociaż zdaniem niektórych państw członkowskich istnieje pole do dalszych dyskusji technicznych na podstawie wniosku Komisji, należy zauważyć, że liczne delegacje wyraziły poważne obawy co do kilku aspektów wniosku Komisji, takich jak wyzwania administracyjne lub związane z agresywnym planowaniem podatkowym, które dyrektywa, w wersji zaproponowanej przez Komisję, może stworzyć dla organów podatkowych, obawy dotyczące potencjalnych skutków dla dochodów podatkowych państw członkowskich, ryzyka związane z konkurencyjnością rynków krajowych (MŚP „państwa pochodzenia”, które nie chcą lub nie mogą prowadzić działalności transgranicznej), a także bardziej ogólne argumenty związane z obciążeniem dla krajowych systemów podatkowych i z suwerennością podatkową.
33. Część państw członkowskich jest zdania, że przed poczynieniem dalszych postępów technicznych należy przeprowadzić bardziej ogólną (orientacyjną) dyskusję na temat tego dossier. Dalsze prace nad tym dossier mogłyby zatem być kontynuowane w celu przygotowania dyskusji na wysokim szczeblu na temat wyborów politycznych, których należałoby dokonać w odniesieniu do przedmiotowego wniosku Komisji.

e) Dyrektywa BEFIT

34. 12 września 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: ramy opodatkowania dochodu (BEFIT)²¹, którego podstawowym celem jest opracowanie wspólnych ram opodatkowania osób prawnych dla dużych przedsiębiorstw międzynarodowych w UE. Wraz ze złożeniem wniosku BEFIT Komisja wycofała wnioski dotyczące wspólnej (skonsolidowanej) podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB/CCCTB), które były przedmiotem obrad Rady od 2016 r. i których procedowanie zostało wstrzymane ze względu na rozpoczęte równoległe globalne negocjacje w sprawie reformy dwufilarowej (na forum otwartych ram G-20/OECD w sprawie BEPS).
35. Po [...] prezentacji tego wniosku ustawodawczego podczas prezydencji hiszpańskiej na forum WPTQ 29 września 2023 r. prezydencja belgijska rozpoczęła jego pogłębioną analizę na posiedzeniu WPTQ 28 maja 2024 r., na którym przeprowadzono bardziej szczegółową dyskusję na temat większości spośród pierwszych dwudziestu artykułów wniosku Komisji, przede wszystkim na temat ewentualnego dalszego dostosowania ich do zasad filaru drugiego.
36. W dotychczasowych dyskusjach państwa członkowskie poparły ogólne cele, jakimi są uproszczenie przepisów dotyczących opodatkowania osób prawnych w UE oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw i organów podatkowych. Wyrażono jednak liczne obawy co do tego, czy dyrektywa, w formie zaproponowanej przez Komisję, pozwoliłaby skutecznie osiągnąć te cele. Do tej pory pojawiły się w szczególności obawy dotyczące funkcjonowania proponowanej dyrektywy w powiązaniu z krajowymi przepisami dotyczącymi podatku od osób prawnych, zasadami filaru drugiego oraz istniejącym dorobkiem prawnym UE w dziedzinie opodatkowania (np. środkami zwalczania nadużyć i dyrektywą w sprawie minimalnego efektywnego opodatkowania), a także obawy dotyczące zakresu i określenia wstępnego wyniku podatkowego grup objętych zakresem stosowania proponowanej dyrektywy.

²¹ Dok. ST 12965/23 + ADD1–ADD3.

37. Biorąc pod uwagę charakter zgłoszonych obaw, a także – w przypadku niektórych państw członkowskich – wezwania do przeprowadzenia dyskusji politycznej, analiza techniczna wniosku Komisji mogłaby być kontynuowana w celu przygotowania dyskusji na temat wyborów politycznych, których należałoby dokonać w odniesieniu do tego wniosku Komisji.
38. W tym kontekście konieczne będą dalsze refleksje i prace techniczne w celu określenia kolejnych kroków w tych negocjacjach podczas nadchodzącej prezydencji.

2) **Opodatkowanie pośrednie**

a) VAT w epoce cyfrowej

39. 8 grudnia 2022 r. Komisja opublikowała pakiet „Przepisy dotyczące VAT w epoce cyfrowej” obejmujący trzy wnioski:
- wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do przepisów dotyczących VAT w epoce cyfrowej²²;
 - wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do ustaleń dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT niezbędnych w epoce cyfrowej²³; oraz
 - wniosek dotyczący rozporządzenia wykonawczego Rady zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2011 w odniesieniu do wymogów informacyjnych dotyczących niektórych procedur VAT²⁴.
40. Pakiet ten ma trzy cele. Po pierwsze, ma zmodernizować obowiązki sprawozdawcze w zakresie VAT poprzez wprowadzenie wymogów w zakresie sprawozdawczości cyfrowej w oparciu o fakturowanie elektroniczne. Po drugie, ma odpowiedzieć na wyzwania związane z gospodarką opartą na platformach cyfrowych w drodze aktualizacji mających zastosowanie przepisów VAT. A po trzecie, ma zmniejszyć obciążenia administracyjne dzięki wprowadzeniu jednej rejestracji VAT.

²² Dok. ST 15841/22.

²³ Dok. ST 15842/22.

²⁴ Dok. ST 15843/22.

41. Europejski Inspektor Ochrony Danych wydał opinię na temat pakietu 3 marca 2023 r.²⁵ Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię na temat pakietu 27 kwietnia 2023 r.²⁶ Parlament Europejski przyjął swoją opinię na sesji plenarnej 22 listopada 2023 r.²⁷
42. Komisja przedstawiła swój pakiet na posiedzeniu grupy roboczej podczas prezydencji czeskiej, a prezydencja szwedzka rozpoczęła prace nad pakietem, w tym nad tekstami kompromisowymi dotyczącymi wszystkich trzech aspektów wniosków, które delegacje z aprobatą przyjęły jako solidną podstawę dalszych prac.
43. Aby ukierunkować dalsze prace nad tym dossier, 16 czerwca 2023 r. Rada przeprowadziła debatę orientacyjną na temat wniosków, która została przygotowana przez HLWP 1 czerwca 2023 r. Podczas debaty ministrowie zasadniczo z zadowoleniem przyjęli ogólne kierunki wniosków Komisji oraz postępy poczynione podczas prezydencji szwedzkiej. Wielu ministrów zwróciło się również o elastyczność w zakresie krajowych ram sprawozdawczości cyfrowej oraz rozwiązania, które da platformom większą rolę w poborze VAT.

²⁵ Dok. ST 7071/23.

²⁶ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, „Podatek VAT w epoce cyfrowej”, dok. ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA-PL.docx/content>

²⁷ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do przepisów dotyczących VAT w epoce cyfrowej, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0421_PL.pdf; Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do ustaleń dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT niezbędnych w epoce cyfrowej, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0422_PL.pdf.

44. Prezydencja hiszpańska i prezydencja belgijska kontynuowały prace w oparciu o wytyczne Rady:

- a) jeżeli chodzi o wymogi w zakresie sprawozdawczości cyfrowej i fakturowanie elektroniczne, wniosek Komisji uzupełniono o ramy na szczeblu krajowym zapewniające jakość danych zawartych w fakturach elektronicznych, wraz z elastycznością pod względem operacjonalizacji tych ram. Państwom członkowskim dano również do wyboru możliwość zwolnienia nabywców lub usługobiorców z obowiązku zgłaszania danych. Termin wdrożenia wewnątrzunijnego systemu e-fakturowania i wymogów w zakresie sprawozdawczości cyfrowej został przesunięty o dwa i pół roku (lipiec 2030 r.), ponieważ wdrożenie to będzie wiązać się z ważnymi inwestycjami informatycznymi. Tym państwom członkowskim, w których wprowadzono już krajowy obowiązek dotyczący sprawozdawczości opartej na informacji o transakcjach, przyznano dodatkowy czas na zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi krajowego fakturowania elektronicznego i sprawozdawczości;
- b) jeżeli chodzi o przepisy dotyczące gospodarki opartej na platformach cyfrowych, definicję krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych dostosowano, aby umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie krajowej specyfiki opodatkowania sektora zakwaterowania za pomocą prawa krajowego, ponieważ nie wszystkie państwa członkowskie doświadczają zakłócenia konkurencji między platformami a sektorem hotelarskim. W tym względzie wprowadzono dla państw członkowskich możliwość wyłączenia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) ze stosowania systemu „podmiotu uznawanego za dostawcę”;
- c) jeżeli chodzi o jedną rejestrację VAT, Rada nie zachowała wszystkich nowych elementów zaproponowanych przez Komisję. Nie poparto rozszerzenia przepisu dotyczącego „podmiotu uznawanego za dostawcę” (zgodnie z którym platformy ułatwiające transakcje stają się odpowiedzialne – zamiast dostawców odnośnych towarów lub usług – za pobór VAT) na wszystkie towary dostarczane za pośrednictwem platform, jak również na przemieszczanie własnych towarów; delegacje nie zgodziły się też na zmiany w procedurze marży dla dzieł sztuki i antyków. Ponadto, głównie ze względu na przewidywane problemy z egzekwowaniem przepisów, delegacje nie zgodziły się na to, by punkt kompleksowej obsługi importu stał się obowiązkowy. Alternatywne rozwiązanie służące zachęceniu do korzystania z punktu kompleksowej obsługi importu ma zostać rozważone w ramach dotyczących VAT aspektów reformy unijnego kodeksu celnego, która obecnie jest również przedmiotem dyskusji w Radzie.

45. Podczas prezydencji belgijskiej odbyło się pięć posiedzeń WPTQ i jedno posiedzenie HLWP w ramach przygotowań do posiedzenia Rady (Ecofin), które odbyło się 14 maja 2024 r. Na tym posiedzeniu jedna z delegacji nie była w stanie wyrazić zgody na kompromisowe teksty prezydencji przedłożone w celu osiągnięcia porozumienia ze względu na zastrzeżenia co do części wniosku dotyczących gospodarki opartej na platformach cyfrowych.

46. Na posiedzeniu Rady Ecofin 21 czerwca nadal nie udało się uzyskać poparcia wszystkich delegacji dla zmienionego kompromisowego tekstu projektu dyrektywy zmieniającej.

b) Zmiana dyrektywy w sprawie opodatkowania energii

47. 14 lipca 2021 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie restrukturyzacji unijnych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (wersja przekształcona)²⁸ („wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii”).

48. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii jest częścią pakietu „Gotowi na 55”²⁹, który ma służyć realizacji ambitnych unijnych celów polegających na ograniczeniu do 2030 r. emisji o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomem z 1990 r. oraz osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. Pakiet ten jest zestawem wzajemnie powiązanych wniosków, z których wszystkie służą temu samemu celowi, jakim jest zapewnienie sprawiedliwej i konkurencyjnej zielonej transformacji do 2030 r. i w latach kolejnych.

49. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii ma następujące cele:

- a) stworzenie dostosowanych ram, które przyczynią się do osiągnięcia celów UE na 2030 r. i neutralności klimatycznej do 2050 r. w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu. Obejmowałoby to dostosowanie opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej do polityki energetycznej, środowiskowej i klimatycznej UE, a tym samym wniesienie wkładu w wysiłki UE na rzecz ograniczenia emisji;
- b) stworzenie ram, które chronią i ulepszają rynek wewnętrzny UE, poprzez aktualizację zakresu produktów energetycznych i struktury stawek, a także racjonalizację stosowania przez państwa członkowskie zwolnień podatkowych i obniżek podatku; oraz
- c) utrzymanie zdolności do generowania dochodów budżetowych państw członkowskich.

²⁸ Dok. ST 10872/21.

²⁹ Dok. ST 10849/21.

50. 17 czerwca 2022 r. Rada (Ecofin) zapoznała się ze sprawozdaniem prezydencji z postępu prac nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii³⁰. 6 grudnia 2022 r. Rada (Ecofin) przeprowadziła debatę orientacyjną³¹ na temat wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie opodatkowania energii w celu uzyskania politycznych wskazówek co do dalszych działań. Ogólnie rzecz biorąc, ministrowie poparli bardziej elastyczne podejście prezydencji i zwrócili się o znalezienie rozwiązań otwartych kwestii. Analizę techniczną kontynuowano z uwzględnieniem wskazówek politycznych.
51. W oparciu o postępy poczynione przez poprzednie prezydencje prezydencja belgijska kontynuowała prace nad zmianą dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. Dossier zostało przeanalizowane przez WPTQ 29 lutego, 13 marca i 25 kwietnia. Ponadto 26 marca przeprowadzono wymianę poglądów na forum HLWP. Prezydencja trzykrotnie przygotowała pełne teksty kompromisowe, a także przedłożyła częściowe teksty kompromisowe zawierające ewentualne alternatywne brzmienie niektórych artykułów.
52. Przeanalizowano nierozstrzygnięte kwestie, a nacisk położono na następujące zagadnienia: opodatkowanie produktów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanych w sektorach lotniczym i morskim, indeksacja minimalnych poziomów opodatkowania, nadzwyczajny tryb zawieszenia w przypadku wyjątkowego wzrostu cen energii, biomasa. Niektóre kwestie zostały ponownie otwarte przez delegacje, takie jak opodatkowanie produktów mieszanych, rozróżnienie między handlowym i niehandlowym zastosowaniem produktów energetycznych jako materiału napędowego oraz opodatkowanie odpadów. Na wniosek delegacji prezydencja zawarła w tekście kompromisowym wydłużone okresy przejściowe i możliwość przyznania przez państwa członkowskie całkowitych lub częściowych zwolnień w odniesieniu do niektórych sektorów i usług. Prezydencja uznała, że zrobiła wszystko, co w jej mocy, aby najnowszy tekst kompromisowy zapewnił delikatną równowagę między rozbieżnymi poglądami i rozwiązał pozostałe problematyczne kwestie. Wprowadzenie dalszych zmian na wniosek niektórych delegacji doprowadziłoby do zmniejszenia poparcia ze strony pewnych innych delegacji.

³⁰ Dok. ST 9874/22.

³¹ Dok. ST 14736/22.

53. Prezydencja zwróciła się zatem do delegacji o potraktowanie tekstu kompromisowego jako pakietu i o wykazanie się elastycznością. Prezydencja zaproponowała, że – jeżeli delegacje pozytywnie odniosą się do tekstu kompromisowego – zaplanuje dodatkowe posiedzenia w celu dopracowania tekstu przed przekazaniem go na szczebel polityczny. Na podstawie dyskusji przeprowadzonych na posiedzeniu WPTQ w kwietniu prezydencja odnotowała jednak, że między stanowiskami delegacji nadal istnieją znaczne różnice i że kompromisowy tekst prezydencji nie został pozytywnie przyjęty przez delegacje.
54. Prezydencji udało się poczynić znaczne postępy, ale potrzebne są dalsze prace w celu wypracowania kompromisowego tekstu, który byłby możliwy do zaakceptowania przez wszystkie delegacje.

3) **Współpraca administracyjna w dziedzinie opodatkowania**

a) Automatyczna wymiana informacji istotnych z punktu widzenia podatków z jurysdykcjami spoza UE

55. Prezydencja belgijska poczyniła postępy w pracach nad stosowaniem przepisów o ochronie danych osobowych (w szczególności RODO) do automatycznej wymiany informacji z jurysdykcjami spoza UE. Prace te opierały się na dyskusjach na te tematy, które toczyły się podczas poprzednich prezydencji³².
56. Chociaż kwestie te wchodzą w zakres kompetencji państw członkowskich, na obecnym etapie wskazane jest kontynuowanie skoordynowanych prac w tej dziedzinie. Oczekuje się zatem, że kwestie te będą regularnie analizowane na forum WPTQ stosownie do potrzeb.

³² Zob. dok. ST 10710/23, pkt 31–32, dok. ST 15506/22, pkt 46–48; dok. ST 9970/21, pkt 81–82; dok. ST 14651/21, pkt 50–59.

b) Umowy UE z Andorą, Liechtensteinem, Monako, San Marino i Szwajcarią

57. W następstwie odpowiednich dyskusji na forum WPTQ (wysoki szczebel) rozpoczętych w 2023 r.³³, 17 stycznia 2024 r. Komisja przedłożyła Radzie zalecenie dotyczące decyzji Rady upoważniającej Komisję do rozpoczęcia negocjacji dotyczących zmiany pięciu umów w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych w celu poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych między Unią Europejską a, odpowiednio, Konfederacją Szwajcarską, Księstwem Liechtensteinu, Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino³⁴.
58. Planowane negocjacje w sprawie zmiany tych pięciu umów mają na celu:
- a) zapewnienie, by automatyczna wymiana informacji finansowych między państwami członkowskimi UE a pięcioma państwami spoza UE na mocy pięciu odnośnych umów zawartych z UE była dostosowana do zaktualizowanego wspólnego standardu do wymiany informacji (CRS) opracowanego przez OECD i nadal odbywała się zgodnie z nim od dnia 1 stycznia 2026 r.; wdrożenie zaktualizowanego CRS w ramach UE zostało ujęte w dyrektywie 2023/2226 (DAC8);
 - b) w stosownych przypadkach, aktualizację odniesień prawnych do dyrektywy 95/46/WE poprzez odesłania do rozporządzenia (UE) 2016/679 (RODO).

³³ Dok. ST 16411/23, s. 17–18.

³⁴ Dok. ST 5598/24 + ADD 1.

59. W następstwie posiedzenia Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (wysoki szczebel) 7 lutego 2024 r. i posiedzenia Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (opodatkowanie bezpośrednie) 7 marca 2024 r., a także dalszych konsultacji, wszystkie delegacje były w stanie poprzeć kompromisowy tekst projektu decyzji Rady i kompromisowy tekst wytycznych negocjacyjnych. W wyniku obrad w Radzie zarówno decyzja Rady, jak i wytyczne negocjacyjne zostały zmienione w porównaniu z zaleceniem Komisji. Po pierwsze, w decyzji Rady wyraźnie określono następujące kwestie: 1) dodano materialną podstawę prawną (art. 115 TFUE), aby zachować zgodność z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE; 2) w stosownych przypadkach, w zależności od przebiegu negocjacji, wytyczne te są zmieniane lub doprecyzowywane; 3) negocjacje prowadzi się w ścisłym porozumieniu z Grupą Roboczą do Spraw Podatkowych, która zostaje wyznaczona jako specjalny komitet w rozumieniu art. 218 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; 4) Komisja regularnie składa specjalnemu komitetowi sprawozdania i się z nim konsultuje; na wniosek Rady Komisja składa Radzie sprawozdanie – w tym w formie pisemnej – z przebiegu i wyników negocjacji. Po drugie, w wytycznych negocjacyjnych zawarto odniesienie do zmiany umowy ze Szwajcarią w odniesieniu do pomocy w poborze podatków bezpośrednich i pośrednich.
60. 21 maja 2024 r. Rada przyjęła decyzję Rady w sprawie upoważnienia do podjęcia negocjacji dotyczących zmiany umów w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych w celu poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych między Unią Europejską a, odpowiednio, Konfederacją Szwajcarską, Księstwem Liechtensteinu, Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino³⁵, i osiągnęła porozumienie w sprawie wytycznych negocjacyjnych³⁶.

³⁵ Dok. ST 9543/24, ST 9245/24.

³⁶ Dok. ST 9245/24 + ADD 1.

c) Umowa pomiędzy Unią Europejską a Królestwem Norwegii o współpracy administracyjnej, zwalczaniu oszustw i odzyskiwaniu wierzytelności w dziedzinie VAT

61. W październiku 2023 r. Komisja przedstawiła delegacjom aktualne informacje na temat negocjacji z władzami Norwegii w sprawie zmiany umowy o współpracy administracyjnej, zwalczaniu oszustw i odzyskiwaniu wierzytelności w dziedzinie VAT oraz skonsultowała się z nimi w sprawie projektu zmian do umowy.
62. Ponieważ zdecydowana większość delegacji była w stanie wyrazić zgodę na projekt zmian, prezydencja stwierdziła, że kolejnym krokiem jest oczekiwanie na wnioski Komisji dotyczące podpisania i zawarcia umowy na mocy art. 218 TFUE.
63. Komisja przedstawiła swoje wnioski 24 listopada 2023 r. Po tym, jak w ramach konsultacji pisemnych nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń ze strony delegacji, decyzja Rady w sprawie podpisania umowy została przyjęta przez Radę 20 lutego i opublikowana w Dzienniku Urzędowym 28 lutego 2024 r.
64. 10 kwietnia 2024 r. Parlament Europejski wydał opinię w sprawie zawarcia umowy, torując drogę do zawarcia umowy przez Radę.

d) Program Fiscalis na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania

65. Program Fiscalis ma na celu wspieranie organów podatkowych z myślą o poprawie funkcjonowania rynku wewnętrznego, wspieraniu konkurencyjności, zwalczaniu oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania, a także o poprawie poboru podatków. W czerwcu 2024 r. Komisja poinformowała HLWP o rocznym sprawozdaniu z postępów w realizacji programu Fiscalis za 2023 r.³⁷

³⁷ Dok. ST 9294/24.

C. KOORDYNACJA POLITYKI PODATKOWEJ (działania o charakterze nieustawodawczym)

Istotne prace w dziedzinie koordynacji polityki podatkowej (poza ramami unijnego prawodawstwa dotyczącego podatków) kontynuowano zgodnie z poniższymi informacjami.

1) Grupa ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej)

66. Grupa ds. Kodeksu Postępowania (COCG) zebrała się 7 lutego i 10 czerwca 2024 r., a posiedzenia podgrup odbyły się 19 stycznia, 1 marca, 24 kwietnia i 23 maja 2024 r.
67. Dokonywany dwa razy do roku przegląd unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych został zatwierdzony przez Radę 20 lutego 2024 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym 26 lutego 2024 r.³⁸
68. Bardziej szczegółowe sprawozdanie można znaleźć w specjalnym półrocznym sprawozdaniu Grupy ds. Kodeksu Postępowania³⁹.

2) Rezolucja ONZ w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych

69. 30 grudnia 2022 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ formalnie przyjęło rezolucję w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej (rezolucja nr 77/244). W rezolucji tej członkowie ONZ zwrócili się do Sekretarza Generalnego ONZ o przygotowanie sprawozdania (które Zgromadzenie Ogólne omówiło na 78. sesji we wrześniu 2023 r.) w celu przeanalizowania wszystkich odnośnych międzynarodowych instrumentów prawnych, innych dokumentów i zaleceń dotyczących międzynarodowej współpracy podatkowej, z pełnym uwzględnieniem istniejących uzgodnień międzynarodowych i wielostronnych. W tym celu Sekretarz Generalny zainicjował konsultacje publiczne w lutym 2023 r.

³⁸ Dz.U. C 2024/1804 z 26.2.2024, s. 1–4.

³⁹ Dok. ST 11151/24.

70. 8 marca 2023 r., w następstwie posiedzenia radców/attaché do spraw fiskalnych, państwa członkowskie poparły przedłożenie wkładu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich na podstawie wniosku Komisji. Po uzyskaniu tego poparcia 15 marca 2023 r. HLWP rozesłała i zatwierdziła projekt wkładu w drodze nieformalnej procedury milczącej zgody. Wkład został następnie podpisany przez przewodniczącego HLWP i przedłożony Sekretariatowi ONZ wspólnie przez delegacje UE i Szwecji⁴⁰.
71. Podczas dyskusji na forum HLWP 25 kwietnia 2023 r. delegacje wyraziły poparcie dla koordynowania przez państwa członkowskie UE, w stosownych przypadkach, stanowisk w sprawie międzynarodowej współpracy podatkowej, które mają być przekazywane w ramach ONZ, przy jednoczesnym unikaniu powielania prac. HLWP otrzymała uprawnienie do dalszego nadzorowania rozwoju sytuacji w tym zakresie.
72. 8 sierpnia 2023 r. opublikowano sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej⁴¹. W sprawozdaniu przedstawiono analizę istniejących ustaleń w ramach międzynarodowej współpracy podatkowej i przeanalizowano różne warianty wzmocnienia takiej współpracy, ze szczególnym uwzględnieniem inkluzywności.
73. 15 września 2023 r. radcy/attaché do spraw fiskalnych rozpatrzyli projekt stanowiska w imieniu UE i jej państw członkowskich w sprawie współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, odzwierciedlający wnioski ze sprawozdania. Rada zatwierdziła to stanowisko 28 września 2023 r.⁴²
74. 22 listopada 2023 r. Drugi Komitet ONZ przyjął większością głosów zmieniony projekt rezolucji grupy Afryki pt. „Promowanie inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych” (A/C.2/78/L.18/Rev.1). W rezolucji opowiedziano się za wariantem 2 przedstawionym w sprawozdaniu Sekretarza Generalnego ONZ, podejmując m.in. decyzję o powołaniu międzyrządowego komitetu ad hoc pod przewodnictwem państw członkowskich w celu sporządzenia dokumentu określającego zakres ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych o międzynarodowej współpracy podatkowej.

⁴⁰ Dok. ST 7564/23.

⁴¹ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

⁴² Dok. ST 12967/23.

75. Na posiedzeniu HLWP 23 listopada 2023 r. prezydencja i Komisja przedstawiły sprawozdanie z postępów w negocjacjach podczas 78. sesji Drugiego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ. 22 grudnia 2023 r., w następstwie zalecenia Drugiego Komitetu ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło większością głosów rezolucję nr 78/230 w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych.
76. Na posiedzeniu WPTQ 26 stycznia 2024 r. delegacje przeprowadziły wstępną wymianę poglądów na temat roli UE i jej państw członkowskich [...] w pracach zainicjowanych rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 78/230 w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych.
77. Na posiedzeniu 7 lutego prezydencja belgijska poinformowała HLWP o stanie prac w ramach ONZ, a delegacje omówiły ewentualne wspólne stanowisko (Unii i jej państw członkowskich) w sprawie przyszłych prac komitetu ad hoc. Na tym posiedzeniu delegacje uzgodniły trzy wspólne przesłania jako ogólne zasady przewodnie konstruktywnego zaangażowania podczas pierwszej sesji organizacyjnej w Nowym Jorku w dniach 20–22 lutego.
78. Po tej sesji, na wniosek przewodniczącego komitetu ad hoc o przedstawienie do 15 marca pisemnych uwag na temat projektu dokumentu określającego zakres konwencji, prezydencja zorganizowała 11 marca posiedzenie attaché do spraw fiskalnych w celu omówienia i opracowania strategii w oczekiwaniu na zbliżające się negocjacje. Na podstawie informacji zwrotnych przesłanych przez delegacje prezydencja przygotowała projekt tekstu komunikatu ogólnego przedstawiającego zasady i zestaw narzędzi wraz z ewentualnymi tematami, w celu ukierunkowania uwag, które mają zostać przedłożone Sekretariatowi ONZ. Następnie kilka państw członkowskich wykorzystało ten tekst komunikatu ogólnego w swoich pisemnych uwagach, a niektóre państwa członkowskie przedłożyły propozycje kwestii merytorycznych do ewentualnego uwzględnienia w projekcie dokumentu określającego zakres.

79. Na posiedzeniu HLWP 26 marca 2024 r. delegacje zleciły attaché do spraw fiskalnych kontynuowanie dyskusji na temat ewentualnego wspólnego stanowiska (UE i jej państw członkowskich) przed pierwszą merytoryczną sesją komitetu ad hoc w Nowym Jorku w dniach 26 kwietnia – 8 maja 2024 r.
80. 12 kwietnia 2024 r. attaché do spraw fiskalnych przeanalizowali oparty na propozycji prezydencji projekt stanowiska Unii Europejskiej i jej państw członkowskich na pierwszą merytoryczną sesję komitetu ad hoc (Nowy Jork, 26 kwietnia – 8 maja 2024 r.).
81. 25 kwietnia 2024 r. Rada zatwierdziła [...] stanowisko Unii Europejskiej i jej państw członkowskich ważne na pierwszej merytorycznej sesji komitetu ad hoc⁴³.
82. Uzgodnione stanowisko zostało przedstawione przez delegaturę UE przy ONZ, w imieniu UE i jej państw członkowskich, i przez Belgię jako państwo członkowskie sprawujące prezydencję w Radzie, w imieniu państw członkowskich UE, podczas otwarcia pierwszej merytorycznej sesji komitetu ad hoc 26 kwietnia 2024 r. Wspólne stanowisko zostało poparte i uzupełnione przez inne państwa członkowskie uczestniczące w sesji. Podczas sesji prezydencja belgijska, delegatura UE i służby Komisji ściśle współpracowały w celu organizowania regularnych spotkań służących koordynacji i wymianie informacji na szczeblu UE. Umożliwiono także wirtualny udział delegacji ze stolic i dla doradców /attaché do spraw fiskalnych pracujących w Brukseli. Spotkania te odbywały się naprzemiennie z posiedzeniami oenzetowskiej regionalnej grupy Europy Zachodniej i innych państw (WEOG), po których wszystkie państwa członkowskie UE były informowane o najnowszych dyskusjach. Zorganizowano także działania informacyjne skierowane do państw trzecich oraz spotkania z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego, co było przedmiotem dyskusji na miejscu.
83. 11 czerwca 2024 r. HLWP została poinformowana o wynikach posiedzenia komitetu ad hoc i o dalszych działaniach w ramach negocjacji ONZ. Prezydencja przedstawiła informacje na ten temat czerwcowym posiedzeniu Rady Ecofin.

⁴³ Dok. ST 9129/24 REV 1.

3) Agresja Rosji na Ukrainę

84. W związku z agresją Rosji na Ukrainę przy udziale Białorusi, Grupa Robocza do Spraw Podatkowych w Radzie przeanalizowała szereg środków, które państwa członkowskie mogłyby – za pomocą instrumentów współpracy podatkowej – stosować w celu wsparcia wdrażania unijnych środków ograniczających (w odniesieniu do Rosji i Białorusi) i zapobiegania ich obchodzeniu.
85. Po pierwsze, państwa członkowskie uzgodniły, że należy zaprzestać wszelkiej wymiany informacji do celów podatkowych z Federacją Rosyjską i Białorusią. Po drugie, państwa członkowskie UE przeanalizowały szereg środków służących lepszemu wykorzystaniu współpracy administracyjnej i innych instrumentów w dziedzinie opodatkowania w kontekście egzekwowania środków ograniczających.
86. W związku z tym Grupa Robocza do Spraw Podatkowych będzie nadal analizować dalszy rozwój sytuacji w odniesieniu do tych środków, w tym prace prowadzone w ramach tymczasowej platformy utworzonej przez Komisję 3 czerwca 2022 r. w formie podgrupy ds. egzekwowania przepisów podatkowych w ramach grupy zadaniowej „Freeze and Seize”.
87. Na posiedzeniu HLWP 11 czerwca 2024 r. delegacje zapoznały się z aktualnymi informacjami przekazanymi przez Komisję na temat prac tej podgrupy.

4) Rozwój sytuacji międzynarodowej

88. HLWP była regularnie informowana o istotnych wydarzeniach na arenie międzynarodowej w obszarze polityki podatkowej. W szczególności delegacje były regularnie informowane o bieżących pracach i aktualnej sytuacji na forum otwartych ram OECD/G–20 w zakresie BEPS, a także o aspektach polityki podatkowej omawianych na posiedzeniach ministrów finansów i prezesów banków centralnych grupy G–20. Delegacje zostały również poinformowane o tematach omówionych na międzynarodowym sympozjum podatkowym grupy G–20, które odbyło się w Brasílii 21–23 maja 2024 r.

89. Na posiedzeniach HLWP regularnie zwracano uwagę delegacji na kwestie związane z amerykańską ustawą o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA). Jeżeli chodzi o kwestię tzw. Amerykanów z przypadku, pod koniec 2022 r. amerykański Internal Revenue Service (IRS – amerykański organ podatkowy) wydał zawiadomienie, które tymczasowo rozluźnia zasady uznawania osób za naruszające przepisy z powodu braku numerów NIP za lata 2022, 2023 i 2024. HLWP została poinformowana o tej zmianie w styczniu 2023 r. W kwietniu 2023 r. członkowie HLWP podkreślili, że potrzebne jest trwałe i szersze rozwiązanie, aby zapobiec traktowaniu instytucji finansowych w UE jako naruszające przepisy z powodu braku numerów NIP w przypadkach, w których instytucje finansowe nie mają możliwości gromadzenia tych numerów. W lipcu 2023 r. na forum HLWP delegacje zaproponowały wysłanie pisma do USA z apelem o jak najszybsze zapewnienie bardziej trwałego rozwiązania o szerszym zakresie. W rezultacie, we wrześniu 2023 r. wysłano w imieniu HLWP pismo do USA. W marcu 2024 r. HLWP została poinformowana o najnowszych wydarzeniach dotyczących FATCA. W czerwcu 2024 r. HLWP została poinformowana o konstruktywnym spotkaniu, które odbyło się 22 maja 2024 r. między prezydentką belgijską a Departamentem Skarbu USA.

5) Podatki w obszarach niezwiązanych z podatkami

90. 19 listopada 2013 r. HLWP uzgodniła, że przepisy podatkowe w dossier niezwiązanych z podatkami prowadzące do jakichkolwiek zmian w prawie podatkowym państw członkowskich lub w ich praktykach administracyjnych lub też mające inne skutki dla opodatkowania powinny być objęte nieformalnym mechanizmem ostrzegania. Systematyczne podejście polegające na zwracaniu uwagi ekspertów podatkowych na takie przypadki, przy wsparciu ze strony Sekretariatu Generalnego, w dalszym ciągu gwarantuje, że państwa członkowskie są ostrzegane w odpowiednim czasie, w tym w zakresie negocjowania umów między UE a państwami trzecimi. Kwestie monitorowane przez HLWP obejmują konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia ekonomicznego i niezależności finansowej kobiet jako drogi do faktycznej równości płci, konkluzje Rady w sprawie dyplomacji UE promującej sprawiedliwą i sprzyjającą włączeniu społecznemu transformację ekologiczną, a także wspierającą realizację globalnych zobowiązań, trwające prace nad ewentualnym wspólnym oświadczeniem Rady i Komisji dotyczącym wspólnej deklaracji politycznej UE i Zjednoczonego Królestwa przeciwdziałania szkodliwym systemom podatkowym, a także pakiet dotyczący przeciwdziałania praniu pieniędzy.

6) Inne

91. Na nieformalnym posiedzeniu HLWP przeprowadzono również dyskusje na temat podatkowych aspektów unijnego jednolitego rynku filantropii, a także na temat kwestii podatkowych związanych z transgraniczną telepracą lub pracą zdalną, w szczególności na temat opodatkowania wynagrodzeń i obecności stałych zakładów w takich sytuacjach.
-